

Asia: VN/25733/2021

Luonnos Suomen digitaaliseksi kompassiksi

1. Kompassin tarkoitus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

2. Haasteet ja mahdollisuudet

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

3. Tavoitteet

Lausuntonne osaamisen osa-alueen osalta

-

Lausuntonne infrastruktuurit-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne yritykset-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne julkisten palveluiden osa-alueen osalta

-

4. Avaintulokset

Lausuntonne osaamisen osa-alueen osalta

-

Lausuntonne infrastruktuurit-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne yritykset-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne julkisten palveluiden osa-alueen osalta

-

5. Mittarit

Lausuntonne osaamisen osa-alueen osalta

-

Lausuntonne infrastruktuurit-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne yritykset-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne julkisten palveluiden osa-alueen osalta

-

6. Tuloksellisuuden seuranta ja yhteiskunnallisten vaikutusten arviointi

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

7. Muut huomiot digikompassiluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuurojen Liitto ry haluaa nostaa esille muutaman huomion digikompassiin liittyen. Medialukutaitotavoite on kannatettava, mutta on tärkeää muistaa, että kaikilla kansalaisilla ei ole vahvaa suomen tai ruotsin kielen taitoa. Miten kehittää medialukutaitoa, jos yleisesti ottaen lukutaidossa on joko vammaisuuden tai saadun kouluopetuksen heikon tason vuoksi puutteita? Mediakriittisyys ja medialukutaito vaativat suhteellisen vahvaa luetun ymmärtämisen taitoa sekä yleissivistystä. Osaamisen vahvistaminen vaatii omakielistä opetusta, mutta viittomakielistä mediaopetusta ei ole yhteiskunnassamme tarjolla.

Digikompassin kehityksessä on tärkeää huomioida kattavasti myös viittomakielisten tarpeet. Julkisten palveluiden sivut eivät tällä hetkellä pääosin sisällä viittomakielistä tietoa, vaikka viittomakielilaki (359/2015) edellyttääkin viranomaisilta edistämistoimia, jotta viittomakieltä käyttävä voi saada tietoa omalla kielellään. Tärkeää olisi myös luoda käytänteitä, joissa verkkosivujen kautta asiakaspalveluun voi ottaa yhteyttä niin, että reaaliaikaiseen keskusteluun saadaan liitettyä viittomakielen tulkki mukaan helposti.

Kuurojen Liitto ry muistuttaa, että digitalisaatiokehityksessä on tärkeää pitää rinnalla myös sellaisia asiointimuotoja, jotka eivät vaadi digitaitoja. Jokaisella tulee olla pääsy tarvitsemiinsa palveluihin eivätkä palvelut saa heikentyä sellaisen kohdalla, jolle digimaailma on vieras ja pelottava. Tekoäly ja robotisaatio voivat olla hyvinkin laajemmassa kuvassa asiakkaille hyödyksi, kunhan ohjelmistot saadaan ymmärtämään myös kieliopillisesti heikkotasoista kieltä. Kehittämistoimissa on muistettava, että maassamme on myös kuuroja maahanmuuttajia, jotka ensimmäisenä opettelevat suomalaisen viittomakielen saadakseen oikeuden käyttää tulkkauspalvelua, mutta kirjoitetun suomen kielen taito voi jäädä pitkänkin maassa asumisen jälkeen heikoksi. Edes heidän kohdallaan ei ole oikein, mikäli aina joutuu turvautumaan toisen apuun saadakseen asiansa hoidettua.

Rönnberg Marika
Kuurojen Liitto ry